

INFORMACJA DLA KLIENTA O ISTOCIE TRANSAKCJI TERMINOWYCH I POCHODNYCH ORAZ RYZYKACH ZWIĄZANYCH Z ZAWIERANIEM TAKICH TRANSAKCJI

Wprowadzenie

Niniejszy dokument ma charakter wyłącznie informacyjny i nie powoduje powstania jakichkolwiek zobowiązań pomiędzy Bankiem Handlowym w Warszawie S.A. („Bank”) a Klientem. Informacje zawarte w niniejszym dokumencie należy odczytywać łącznie z zawartymi z Klientem umowami oraz przekazanymi prezentacjami produktowymi. W przypadku rozbieżności pomiędzy treścią niniejszego dokumentu a postanowieniami zawartych umów pierwszeństwo mają postanowienia zawarte w umowach.

Niniejszy dokument składa się z dwóch części. W części I zaprezentowano ogólny opis istoty oraz ryzyk związanych z zawieraniem wybranych transakcji terminowych i pochodnych (str. 1-13). W części II przedstawiono ilustrację zasad funkcjonowania wybranych transakcji terminowych i pochodnych oraz pozytywnych i negatywnych scenariuszy kształtowania się wyniku na tych transakcjach w zależności od zmieniających się warunków rynkowych (str. 14-24).

Przedstawione rodzaje transakcji mają charakter przykładowy, a ich opis i ryzyka z nimi związane prezentowane są wyłącznie w celach informacyjnych. Faktyczne rodzaje transakcji, które Bank może zaoferować Klientowi, mogą się różnić i być zależne od takich czynników jak np. klasyfikacja Klienta (np. Klient Detaliczny lub Klient Profesjonalny).

CZĘŚĆ I - Ogólny opis istoty oraz ryzyk związanych z zawieraniem wybranych transakcji terminowych i pochodnych

Terminy pisane z wielkiej litery niezdefiniowane w niniejszej Części I mają znaczenie nadane im w Regulaminie Transakcji Terminowych i Pochodnych („Regulamin”).

I. Transakcje Terminowe (Fx Forward) oraz Transakcje Zamiany Kwot Bazowych (swap walutowy - FX Swap) (dla potrzeb niniejsze części I dalej każda z nich określana jako Transakcja bądź łącznie Transakcje)

Transakcje Terminowe oznaczają umowy, w których jedna ze stron umowy zobowiązuje się w uzgodnionym dniu do sprzedaży drugiej stronie umowy albo kupna od drugiej strony umowy ustalonej kwoty za kwotę stanowiącą jej równowartość w uzgodnionej walucie rozliczenia obliczoną zgodnie z ustalonym kursem rozliczenia transakcji. Transakcja Zamiany Kwot Bazowych (FX Swap) oznacza umowę, w której strony umawiają się, że w ustalonej dacie początkowej transakcji dokonają zamiany pomiędzy sobą kwot wyrażonych w różnych walutach, według ustalonego dla daty początkowej kursu walutowego, a następnie w dacie końcowej dokonają odwrotnej, co do waluty wymienianych kwot w porównaniu z wymianą w dacie początkowej, wymiany kwot według ustalonego dla daty końcowej kursu walutowego.

Ryzyka

Zawierając Transakcje Terminowe (FX Forward), w tym Inne Kontrakty Pochodne Będące Sposobem Płatności, oraz Transakcje Zamiany Kwot Bazowych (FX Swap), Klient powinien wziąć pod uwagę i zaakceptować następujące ryzyka związane z zawieraniem takich Transakcji:

1. Ryzyko rynkowe - ryzyko związane z niekorzystną dla Klienta zmianą wyceny instrumentów bazowych takich jak kursy walut, w tym ryzyko ponadprzeciętnej ich zmienności. Ryzyko zawierania Transakcji, których wycena oparta jest na kursach walut, wiąże się z ryzykiem rynku, na którym kwotowany jest dany instrument bazowy.

Ryzyko rynkowe obejmuje również ryzyko zmian politycznych, zmian polityki gospodarczej oraz inne czynniki, które mogą istotnie wpływać na wycenę danego instrumentu bazowego.

Ryzyko rynkowe ma bezpośredni wpływ na Transakcję, bowiem wpływa na wysokość kwoty rozliczenia w dniu rozliczenia Transakcji, a także gdy Transakcja podlega zabezpieczeniu na wartość zabezpieczenia wymaganego przez Bank w czasie trwania Transakcji (wymóg ustanowienia zabezpieczenia lub uzupełnienia dotychczasowego zabezpieczenia ze względu

na określony wynik wyceny Transakcji). Wycena Transakcji w czasie jej trwania może również, w zależności od uzgodnień Klienta z Bankiem, stanowić podstawę wcześniejszego rozwiązania danej Transakcji.

Głównymi czynnikami ryzyka rynkowego dla Transakcji Terminowych (FX Forward) oraz Transakcji Zamiany Kwot Bazowych (FX Swap) są ryzyko kursu walutowego, ryzyko zmienności oraz ryzyko stóp procentowych dla walut będących przedmiotem transakcji. Ryzyko kursu walutowego, ryzyko zmienności oraz ryzyko stóp procentowych to ryzyka niekorzystnej dla transakcji zmiany poziomów kursu walutowego, zmiany rynkowych poziomów zmienności dla pary walutowej będącej przedmiotem transakcji, zmiany rynkowych poziomów stóp procentowych dla walut będących przedmiotem transakcji. Zmiany tych czynników ryzyka rynkowego uzależnione są od wielu parametrów makroekonomicznych, w szczególności takich jak poziom inflacji oraz oczekiwania inflacyjne, tempo wzrostu gospodarczego, poziom deficytu budżetowego, relacji pomiędzy popytem oraz podażą na rynku transakcji walutowych, rynku walutowym oraz rynku stopy procentowej.

2. Ryzyko prawne - ryzyko wystąpienia strat finansowych w związku z możliwością wprowadzenia zmian legislacyjnych, w szczególności dotyczących prawa podatkowego, dewizowego, funkcjonowania obrotu instrumentami finansowymi lub innych działań prawnych czy też działań niezgodnych z przepisami prawa, które mogą powodować m.in. nieważność praw z transakcji, niemożność skutecznego dochodzenia roszczeń z tych transakcji lub przedterminowe rozwiązanie transakcji.

3. Działanie mechanizmu dźwigni finansowej - możliwość uzyskania bardzo dużego zysku lub ryzyko poniesienia bardzo dużej straty w związku z niekorzystną wyceną transakcji oraz rozliczeniem transakcji, w stosunku do środków finansowych, które zostały zaangażowane przez Klienta w związku z Transakcją, np. złożone zabezpieczenie (często jest to niewielka kwota w stosunku do nominalnej kwoty transakcji). W takim przypadku zmiana parametrów ryzyka rynkowego, o których mowa powyżej, może skutkować proporcjonalnie większą zmianą wyceny Transakcji lub kwoty rozliczenia w odniesieniu do kwoty zaangażowanych środków Klienta.

4. Zmienność cen oraz wycen Transakcji - wysokie lub ponadprzeciętne wahania cen lub wycen Transakcji w danym przedziale czasu. Zawierane z Bankiem Transakcje są instrumentem rynku nieregulowanego (ryнку OTC), wyceny oraz ceny takich Transakcji mogą podlegać dużym, często skokowym zmianom, które mają miejsce w bardzo krótkich przedziałach czasu. Poziom zmian może przybierać różną dynamikę oraz tempo. Mając na uwadze, że zawierane Transakcje są instrumentami rynku nieregulowanego (ryнку OTC), należy również brać pod uwagę **ryzyko płynności rynku** dla Transakcji, które może być przyczyną niemożności zawarcia bądź zamknięcia części lub całości Transakcji.

Z zastrzeżeniem powyższych postanowień wcześniejsze rozwiązanie (zamknięcie/wyjście) Transakcji odbywa się w trybie wskazanym w odpowiedniej umowie ramowej zawartej z Klientem. Wcześniejsze wyjście z Transakcji odbywa się według harmonogramu czasowego opisanego w zawartej z Klientem umowie ramowej i może spowodować powstanie po stronie Klienta zobowiązania pieniężnego. W przypadku gdy zawarta z Klientem umowa ramowa nie zawiera postanowień regulujących wcześniejsze rozwiązanie (zamknięcie/wyjście), odbywa się ono na zasadzie ustalonej indywidualnie w stosunku do danej Transakcji.

5. Ryzyko kredytowe - ryzyko związane z uprawnieniem Banku do wezwania Klienta do złożenia zabezpieczenia lub dodatkowego zabezpieczenia wykonania zobowiązań Klienta z Transakcji (np. w związku z wyceną Transakcji lub wystąpieniem innych okoliczności uzgodnionych pomiędzy Bankiem a Klientem), lub związane z wcześniejszym rozliczeniem Transakcji w przypadkach przewidzianych zawartą umową (np. wystąpienie tzw. przypadku naruszenia). W przypadku niekorzystnych zmian rynkowych wpływających na pogorszenie wyceny Transakcji Klient powinien liczyć się z obowiązkiem złożenia zabezpieczenia wykonania zobowiązań z Transakcji lub obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia, zgodnie z odpowiednią umową,

zawartą pomiędzy Bankiem a Klientem w zakresie zabezpieczenia wykonania Transakcji. Należy również brać pod uwagę, iż w przypadku rozliczenia Transakcji potencjalna strata może przewyższyć wysokość złożonego zabezpieczenia. Ponadto w zależności od uzgodnień pomiędzy Bankiem a Klientem Bank może być dodatkowo uprawniony do wezwania Klienta do złożenia zabezpieczenia wykonania zobowiązań z Transakcji w przypadku, gdy w ocenie Banku jest wysoce prawdopodobne wystąpienie w najbliższej przyszłości w stosunku do Klienta lub podmiotu z nim powiązanego przypadku naruszenia. Ryzyko kredytowe jest związane również z możliwością poniesienia strat z powodu niewykonania zobowiązań wobec Banku (Klienta) wynikających z Transakcji w wyniku wystąpienia złej sytuacji finansowej Klienta (Banku) spowodowanej w szczególności takimi zdarzeniami jak ogłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego. Zobowiązania Banku wobec Klienta wynikające z Transakcji mogą podlegać również umorzeniu lub konwersji zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. Zobowiązania wynikające z Transakcji nie są obejmowane ochroną gwarancyjną ze strony Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

6. Ryzyko zobowiązania finansowego - zawarcie Transakcji oznacza zaciągnięcie zobowiązania, które może polegać na zapłacie kwoty rozliczenia bądź zapłacie za dostarczoną walutę lub na dostarczeniu waluty. Zobowiązanie do dostarczenia kwoty rozliczenia bądź zapłaty za dostarczoną walutę lub dostarczenia waluty może ulec również przekształceniu w zobowiązanie finansowe na zasadach określonych w zawartej umowie ramowej w przypadku przedterminowego rozliczenia Transakcji. Takie zobowiązanie finansowe jest zobowiązaniem o nieokreślonej z góry wysokości, które może skutkować dla Klienta powstaniem w dacie rozliczenia długu albo wierzytelności. Pozostałe roszczenia finansowe Banku wobec Klienta mogące powstać w związku z zawarciem Transakcji (zaciągnięciem zobowiązania) określa zawarta umowa ramowa, w tym opisane w niej potwierdzenie Transakcji. Zobowiązania finansowe, o których mowa, mogą przekraczać koszty, jakie ponosi Klient w związku z zawarciem Transakcji.

7. Ryzyko rozliczeniowe - ryzyko związane z możliwością poniesienia strat finansowych wskutek błędów lub opóźnień systemów rozliczeń.

8. Ryzyko wystąpienia siły wyższej - ryzyko związane w szczególności z takimi zdarzeniami jak (a) zawieszenie lub zerwanie notowań cen instrumentu bazowego na danym rynku lub też zamknięcie stosownego rynku dla danej wyceny, (b) awaria systemów informatycznych oraz telekomunikacyjnych, (c) decyzje i zarządzenia organów administracji państwowej, (d) katastrofa, konflikt zbrojny, akt terrorystyczny, zamieszki, przerwy w pracy lub inne okoliczności, które są poza kontrolą stron transakcji.

W przypadku Transakcji Terminowych przewidujących rozliczenie nierzeczywiste (tzw. Non-Delivery Forward - NDF) Bank i Klient nie dokonują pomiędzy sobą przeniesienia własności kwot wyrażonych w różnych walutach będących tzw. instrumentami bazowymi w tej transakcji, a jedynie rozliczają się poprzez zapłatę na rzecz jednej ze strony kwoty wyrażonej w jednej walucie ustalonej na podstawie warunków Transakcji określonych przez Bank i Klienta takich jak np. kurs referencyjny oraz kurs terminowy.

W przypadku gdy Transakcja składa się z kilku różnych Transakcji, poziom ryzyka z takiej Transakcji może być odpowiednio wyższy niż poziom ryzyka związanego z każdą Transakcją osobno, współoddziaływanie takich Transakcji może znacząco zwiększać ryzyko całej Transakcji. W przypadku zawierania takiego typu Transakcji należy każdorazowo dokonać wnikliwej analizy ryzyk związanych z każdą Transakcją osobno, a także analizy ryzyk związanych ze współoddziaływaniem takich Transakcji.

Niezależnie od powyższej prezentacji ryzyk dotyczących zawierania Transakcji Klient powinien indywidualnie lub wspólnie z własnymi doradcami finansowymi, inwestycyjnymi, prawnymi oraz księgowymi dokonać oceny ryzyk, skutków finansowych, prawnych, księgowych i podatkowych

związanych z zawarciem danej Transakcji. Ponadto Klient powinien każdorazowo rozważyć przydatność oraz celowość danej Transakcji w zakresie działalności gospodarczej prowadzonej przez Klienta.

Bank zastrzega, że może przekazywać do Klienta dodatkowe informacje dotyczące opisu konkretnych Transakcji oraz ryzyk związanych z ich zawieraniem, w szczególności dotyczących instrumentów bazowych innych niż wskazane powyżej lub Transakcji składających się z kilku różnych Transakcji. Informujemy, że w przypadku jakichkolwiek pytań lub wątpliwości Klienta w zakresie Transakcji oraz informacji o ryzykach pracownicy Banku są gotowi udzielić Klientowi niezbędnych wyjaśnień.

II. Transakcje Opcji walutowej / Transakcji Opcji walutowych (dalej dla potrzeb niniejszego rozdziału II - Transakcje)

Transakcje Opcji walutowej / Transakcje Opcji walutowych są to umowy zawierane pomiędzy nabywcą a wystawcą, w których nabywca opcji jest uprawniony do kupna albo sprzedaży określonej ilości waluty za inną uzgodnioną pomiędzy stronami walutę według określonego kursu w uzgodnionym dniu, dniach lub uzgodnionym terminie. Za zakupione prawo nabywca płaci wystawcy premię pieniężną albo sam wystawia na jego rzecz inną opcję. W tej ostatniej sytuacji każda ze stron Transakcji jest jednocześnie nabywcą i wystawcą opcji.

Opcja walutowa jest instrumentem pochodnym, dla którego instrumentem bazowym jest kurs wymiany walutowej. Dla opcji walutowej, w przeciwieństwie do takich transakcji jak spot na walucie czy walutowych transakcji terminowych (FX forward), charakterystyczny jest nieliniowy (niesymetryczny) profil wyniku finansowego. Opcja przyznająca nabywcy prawo do kupna waluty bazowej kursu walutowego nazywana jest opcją kupna (*call*). Z kolei opcja przyznająca nabywcy prawo do sprzedaży waluty bazowej kursu walutowego nazywana jest opcją sprzedaży (*put*). Rozróżnia się trzy podstawowe rodzaje opcji: *opcje europejskie* (nabywca może zrealizować swoje prawo w jednym, z góry określonym terminie), *opcje amerykańskie* (nabywca może zrealizować swoje prawo od momentu nabycia instrumentu do dnia wygaśnięcia opcji), *opcje bermudzkie* (nabywca może zrealizować swoje prawo w z góry określonych przedziałach czasu do terminu wygaśnięcia opcji).

Ryzyka

Zawierając Transakcje, Klient powinien wziąć pod uwagę i zaakceptować następujące ryzyka związane z zawieraniem Transakcji:

1. Ryzyko rynkowe - ryzyko związane z niekorzystnymi dla Klienta zmianami wyceny instrumentów bazowych, takich jak kursy walut, w tym ryzyko ponadprzeciętnej ich zmienności. Ryzyko zawierania Transakcji, których wycena oparta jest na kursach walut, wiąże się z ryzykiem rynku, na którym kwotowany jest dany instrument bazowy. Ryzyko rynkowe obejmuje również ryzyko zmian politycznych, zmian polityki gospodarczej oraz inne czynniki, które mogą istotnie wpływać na wycenę danego instrumentu bazowego. Ryzyko rynkowe ma bezpośredni wpływ na transakcję, bowiem wpływa na wysokość kwoty rozliczenia w dniu rozliczenia Transakcji, a także, gdy Transakcja podlega zabezpieczeniu, na wartość zabezpieczenia wymaganego przez Bank w czasie trwania transakcji (wymóg ustanowienia zabezpieczenia lub uzupełnienia dotychczasowego zabezpieczenia ze względu na określony wynik wyceny transakcji). Wycena Transakcji w czasie jej trwania może również, w zależności od uzgodnień Klienta z Bankiem, stanowić podstawę wcześniejszego rozwiązania danej Transakcji.

Należy również zaznaczyć, że w przypadku wielu typów opcji, np. opcji egzotycznych (opcji barierowych), które są stosowane do zabezpieczania ekspozycji Klienta, Klient musi brać pod uwagę możliwość wystąpienia określonych zdarzeń w całym okresie życia opcji, które mają wpływ na profil wypłaty z Transakcji, a które to mogą np. powodować wyłączenie wypłaty, a w konsekwencji utratę całości lub części zabezpieczenia w postaci danej Transakcji. Ponadto w przypadku Transakcji, które są zbudowane z szeregu opcji, lub też Transakcji zawierających

dotatkowe warunki, które z określonymi zdarzeniami w okresie życia opcji wiążą w szczególności powstanie określonych zobowiązań lub utratę uprawnień, mamy z reguły do czynienia z profilem ryzyka, który różni się od standardowych transakcji opcji. W przypadku gdy Transakcja składa się z kilku różnych Transakcji, poziom ryzyka z takiej Transakcji może być odpowiednio wyższy niż poziom ryzyka związanego z każdą Transakcją osobno, współoddziaływanie takich Transakcji może znacząco zwiększać ryzyko całej Transakcji. W przypadku zawierania takiego typu Transakcji należy każdorazowo dokonać wnikliwej analizy ryzyk związanych z każdą Transakcją osobno, a także analizy ryzyk związanych ze współoddziaływaniem takich Transakcji. Każdorazowo należy starannie przeanalizować wszystkie dodatkowe ryzyka związane z zawieraniem tego typu Transakcji.

Głównymi czynnikami ryzyka rynkowego dla transakcji opcji walutowych są: ryzyko kursu walutowego, ryzyko zmienności oraz ryzyko stóp procentowych dla walut będących przedmiotem Transakcji. Ryzyko kursu walutowego, ryzyko zmienności oraz ryzyko stóp procentowych to ryzyka niekorzystnej dla Transakcji zmiany poziomów kursu walutowego, zmiany rynkowych poziomów zmienności dla pary walutowej będącej przedmiotem Transakcji, zmiany rynkowych poziomów stóp procentowych dla walut będących przedmiotem Transakcji. Zmiany powyższych czynników ryzyka rynkowego mogą przynieść Klientowi zysk bądź też stratę, która może przekroczyć wielokrotnie zainwestowane przez Klienta środki lub otrzymaną premię. Zmiany tych czynników ryzyka rynkowego uzależnione są od wielu parametrów makroekonomicznych, w szczególności takich jak poziom inflacji oraz oczekiwania inflacyjne, tempo wzrostu gospodarczego, poziom deficytu budżetowego, od relacji pomiędzy popytem oraz podażą na rynku opcji walutowych, rynku walutowym oraz rynku stopy procentowej.

2. Ryzyko prawne - ryzyko wystąpienia strat finansowych w związku z możliwością wprowadzenia zmian legislacyjnych, w szczególności dotyczących prawa podatkowego, dewizowego, funkcjonowania obrotu instrumentami finansowymi lub innych działań prawnych czy też działań niezgodnych z przepisami prawa, które mogą powodować m.in. nieważność praw z Transakcji, niemożność skutecznego dochodzenia roszczeń z tych Transakcji lub przedterminowe rozwiązanie Transakcji.

3. Działanie mechanizmu dźwigni finansowej - możliwość uzyskania bardzo dużego zysku lub ryzyko poniesienia bardzo dużej straty na Transakcji w stosunku do środków finansowych, które zostały zaangażowane przez Klienta w związku z zawarciem transakcji, np. złożone zabezpieczenie, zapłacona premia (często jest to niewielka kwota w stosunku do nominalnej kwoty Transakcji). W takim przypadku zmiana parametrów ryzyka rynkowego, o których mowa powyżej, może skutkować proporcjonalnie większą zmianą bieżącej wyceny Transakcji lub kwoty rozliczenia w odniesieniu do kwoty zaangażowanych środków Klienta.

4. Zmienność cen oraz wycen Transakcji - wysokie lub ponadprzeciętne wahania cen lub wycen transakcji w danym przedziale czasu. Zawierane z Bankiem Transakcje są instrumentem rynku nieregulowanego (ryнку OTC), wyceny oraz ceny takich Transakcji mogą podlegać dużym, często skokowym zmianom, które mają miejsce w bardzo krótkich przedziałach czasu. Poziom zmian może przybierać różną dynamikę oraz tempo. Mając na uwadze, że zawierane Transakcje są instrumentami rynku nieregulowanego (ryнку OTC), należy również brać pod uwagę **ryzyko płynności rynku** dla Transakcji, które może być przyczyną niemożności zawarcia bądź zamknięcia części lub całości Transakcji.

Z zastrzeżeniem powyższych postanowień wcześniejsze rozwiązanie (zamknięcie/wyjście) Transakcji odbywa się w trybie wskazanym w odpowiedniej umowie ramowej zawartej z Klientem. Wcześniejsze wyjście z Transakcji odbywa się według harmonogramu czasowego opisanego w zawartej z Klientem umowie ramowej i może spowodować powstanie po stronie Klienta zobowiązania pieniężnego. W przypadku gdy zawarta z Klientem umowa ramowa nie zawiera postanowień regulujących wcześniejsze rozwiązanie (zamknięcie/wyjście), odbywa się ono na zasadzie ustalonej indywidualnie w stosunku do danej Transakcji.

5. Ryzyko kredytowe - ryzyko związane z uprawnieniem Banku do wezwania Klienta do złożenia zabezpieczenia lub dodatkowego zabezpieczenia wykonania zobowiązań Klienta z Transakcji (np. w związku z wyceną Transakcji lub wystąpieniem innych okoliczności uzgodnionych pomiędzy Bankiem a Klientem), lub związane z wcześniejszym rozliczeniem Transakcji w przypadkach przewidzianych zawartą umową (np. wystąpienie tzw. przypadku naruszenia). W przypadku niekorzystnych zmian rynkowych wpływających na pogorszenie wyceny Transakcji Klient powinien liczyć się z obowiązkiem złożenia zabezpieczenia wykonania zobowiązań z Transakcji lub obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia, zgodnie z odpowiednią umową, zawartą pomiędzy Bankiem a Klientem w zakresie zabezpieczenia wykonania Transakcji. Należy również brać pod uwagę, iż w przypadku rozliczenia Transakcji potencjalna strata może przewyższyć wysokość złożonego zabezpieczenia. Ponadto w zależności od uzgodnień pomiędzy Bankiem a Klientem Bank może być dodatkowo uprawniony do wezwania Klienta do złożenia zabezpieczenia wykonania zobowiązań z Transakcji w przypadku gdy w ocenie Banku jest wysoce prawdopodobne wystąpienie w najbliższej przyszłości w stosunku do Klienta lub podmiotu z nim powiązanego przypadku naruszenia. Ryzyko kredytowe jest związane również z możliwością poniesienia strat z powodu niewykonania zobowiązań wobec Banku (Klienta) wynikających z Transakcji w wyniku wystąpienia złej sytuacji finansowej Klienta (Banku) spowodowanej w szczególności takim zdarzeniami jak ogłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego. Zobowiązania Banku wobec Klienta wynikające z Transakcji mogą podlegać również umorzeniu lub konwersji zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. Zobowiązania wynikające z Transakcji nie są obejmowane ochroną gwarancyjną ze strony Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

6. Ryzyko zobowiązania finansowego - zawarcie Transakcji oznacza zaciągnięcie zobowiązania, które może polegać na zapłacie kwoty rozliczenia, kwoty premii bądź zapłacie za dostarczoną walutę lub na dostarczeniu waluty. Zobowiązanie do dostarczenia kwoty rozliczenia, zapłaty kwoty premii bądź zapłaty za dostarczoną walutę lub dostarczenia waluty może ulec również przekształceniu w zobowiązanie finansowe na zasadach określonych w umowie ramowej w przypadku przedterminowego rozliczenia Transakcji. Takie zobowiązanie finansowe jest zobowiązaniem o nieokreślonej z góry wysokości, które może skutkować dla Klienta powstaniem w dacie rozliczenia długu albo wierzytelności. Pozostałe roszczenia finansowe Banku wobec Klienta mogące powstać w związku z zawarciem Transakcji (zaciągnięciem zobowiązania) określa zawarta umowa ramowa, w tym opisane w niej potwierdzenie Transakcji. Zobowiązania finansowe, o których mowa, mogą przekraczać koszty, jakie ponosi Klient w związku z zawarciem Transakcji.

7. Ryzyko rozliczeniowe - ryzyko związane z możliwością poniesienia strat finansowych wskutek błędów lub opóźnień systemów rozliczeń.

8. Ryzyko wystąpienia siły wyższej - związane w szczególności z takimi zdarzeniami jak (a) zawieszenie lub zerwanie notowań cen instrumentu bazowego na danym rynku lub też zamknięcie stosownego rynku dla danej wyceny, (b) awaria systemów informatycznych oraz telekomunikacyjnych, (c) decyzje i zarządzenia organów administracji państwowej, (d) katastrofa, konflikt zbrojny, akt terrorystyczny, zamieszki, przerwy w pracy lub inne okoliczności, które są poza kontrolą stron Transakcji.

Struktury opcji walutowych składają się z wielu różnych Transakcji Opcji Walutowych zawieranych łącznie przez strony i poziom ryzyka takiej struktury może być odpowiednio wyższy niż poziom ryzyka związanego z każdą Transakcją Opcji Walutowych osobno. Współdziałanie takich Transakcji Opcji Walutowych może znacząco zwiększać ryzyko całej struktury opcyjnej tego rodzaju. W przypadku zawierania takiego typu struktur opcji walutowych należy każdorazowo dokonać wnikliwej analizy ryzyk związanych z każdą Transakcją Opcji Walutowych osobno, a także analizy ryzyk związanych ze współdziałaniem takich Transakcji.

Niezależnie od powyższej prezentacji ryzyk dotyczących zawierania Transakcji Klient powinien indywidualnie lub wspólnie z własnymi doradcami finansowymi, inwestycyjnymi, prawnymi oraz księgowymi dokonać oceny ryzyk, skutków finansowych, prawnych, księgowych i podatkowych związanych z zawarciem danej Transakcji. Ponadto Klient powinien każdorazowo rozważyć przydatność oraz celowość danej Transakcji w zakresie działalności gospodarczej prowadzonej przez Klienta. Bank zastrzega, że może przekazywać do Klienta dodatkowe informacje dotyczące opisu konkretnych Transakcji oraz ryzyk związanych z ich zawieraniem, w szczególności dotyczących instrumentów bazowych innych niż wskazane powyżej lub Transakcji składających się z kilku różnych Transakcji. Informujemy, że w przypadku jakichkolwiek pytań lub wątpliwości Klienta w zakresie Transakcji oraz informacji o ryzykach pracownicy Banku są gotowi udzielić Klientowi niezbędnych wyjaśnień.

III. Transakcje Opcji Zamiany Stóp Procentowych (typu Cap, typu Floor, dla potrzeb niniejszego pkt III dalej również „Transakcje”)

Transakcja opcji zamiany stóp procentowych jest transakcją pochodną, która daje stronom tej transakcji prawo do zamiany kwot odsetek naliczonych od kwoty oraz według stopy realizacji uzgodnionych dla danej transakcji na kwotę odsetek naliczonych od kwoty transakcji według stopy referencyjnej. Transakcja opcji zamiany stóp procentowych jest instrumentem pochodnym, dla którego instrumentem bazowym jest stopa procentowa.

Ryzyka

Zawierając Transakcje, Klient powinien wziąć pod uwagę i zaakceptować następujące ryzyka związane z zawieraniem Transakcji:

1. Ryzyko rynkowe - ryzyko związane z niekorzystnymi dla Klienta zmianami wyceny instrumentów bazowych takich jak stopy oprocentowania, w tym ryzyko ponadprzeciętnej ich zmienności. Ryzyko zawierania Transakcji, których wycena oparta jest na stopach oprocentowania, wiąże się z ryzykiem rynku, na którym kwotowany jest dany instrument bazowy.

Ryzyko rynkowe obejmuje również ryzyko zmian politycznych, zmian polityki gospodarczej oraz inne czynniki, które mogą istotnie wpływać na wycenę danego instrumentu bazowego.

Ryzyko rynkowe ma bezpośredni wpływ na Transakcję, bowiem wpływa na wysokość kwoty rozliczenia w dniu rozliczenia Transakcji, a także gdy Transakcja podlega zabezpieczeniu, na wartość zabezpieczenia wymaganego przez Bank w czasie trwania Transakcji (wymóg ustanowienia zabezpieczenia lub uzupełnienia dotychczasowego zabezpieczenia ze względu na określony wynik wyceny transakcji). Wycena Transakcji w czasie jej trwania może również, w zależności od uzgodnień Klienta z Bankiem, stanowić podstawę wcześniejszego rozwiązania danej Transakcji.

Należy również zaznaczyć, że w przypadku wielu typów opcji, np. opcji egzotycznych (opcji barierowych), które są stosowane do zabezpieczania ekspozycji Klienta, Klient musi brać pod uwagę możliwość wystąpienia zdarzeń w całym okresie życia opcji, które mają wpływ na profil wypłaty z Transakcji, a które to mogą np. powodować wyłączenie wypłaty, a w konsekwencji utratę całości lub części zabezpieczenia w postaci danej Transakcji.

Głównym czynnikiem ryzyka rynkowego w zakresie Transakcji opcji zamiany stóp procentowych jest ryzyko stóp procentowych, czyli ryzyko niekorzystnych z punktu widzenia zawartej Transakcji zmiany poziomów rynkowych, bieżących oraz terminowych stóp procentowych oraz ich wzajemnych relacji, w tym relacja zachodząca pomiędzy rzeczywistymi cenami kupna a rzeczywistymi cenami sprzedaży dla instrumentów stopy procentowej w walucie Transakcji. Ponadto w przypadku Transakcji, które są zbudowane z szeregu opcji, lub też Transakcji zawierających dodatkowe warunki, które z określonymi zdarzeniami w okresie życia opcji wiążą w szczególności powstanie określonych zobowiązań lub utratę uprawnień, mamy z reguły do czynienia z profilem ryzyka, który różni się od standardowych Transakcji opcji. W przypadku gdy Transakcja składa się z kilku różnych transakcji, poziom ryzyka z takiej

transakcji może być odpowiednio wyższy niż poziom ryzyka związanego z każdą Transakcją osobno, współoddziaływanie takich Transakcji może znacząco zwiększać ryzyko całej Transakcji. W przypadku zawierania takiego typu Transakcji należy każdorazowo dokonać wnikliwej analizy ryzyk związanych z każdą Transakcją osobno, a także analizy ryzyk związanych ze współoddziaływaniem takich Transakcji. Każdorazowo należy starannie przeanalizować wszystkie dodatkowe ryzyka związane z zawieraniem tego typu Transakcji.

W przypadku gdy Transakcja jest zawierana w walucie innej niż PLN, dodatkowym czynnikiem ryzyka, które może istotnie wpłynąć na wycenę Transakcji, jest ryzyko zmienności kursu walutowego dla waluty ustalonej w danej Transakcji. W takim przypadku należy brać pod uwagę wszystkie ryzyka rynkowe właściwe dla takiego instrumentu bazowego jak kurs waluty.

2. Ryzyko prawne - ryzyko wystąpienia strat finansowych w związku z możliwością wprowadzenia zmian legislacyjnych, w szczególności dotyczących prawa podatkowego, dewizowego, funkcjonowania obrotu instrumentami finansowymi lub innych działań prawnych czy też działań niezgodnych z przepisami prawa, które mogą powodować m.in. nieważność praw z Transakcji, niemożność skutecznego dochodzenia roszczeń z tych Transakcji lub przedterminowe rozwiązanie Transakcji.

3. Działanie mechanizmu dźwigni finansowej - możliwość uzyskania bardzo dużego zysku lub ryzyko poniesienia bardzo dużej straty w związku z niekorzystną wyceną Transakcji oraz rozliczeniem Transakcji, w stosunku do środków finansowych, które zostały zaangażowane przez Klienta w związku z Transakcją, np. złożone zabezpieczenie, zapłacona premia (często jest to niewielka kwota w stosunku do nominalnej kwoty Transakcji). W takim przypadku zmiana parametrów ryzyka rynkowego, o których mowa powyżej, może skutkować proporcjonalnie większą zmianą wyceny Transakcji lub kwoty rozliczenia w odniesieniu do kwoty zaangażowanych środków Klienta.

4. Zmienność cen oraz wycen Transakcji - wysokie lub ponadprzeciętne wahania cen lub wycen Transakcji w danym przedziale czasu. Zawierane z Bankiem Transakcje są instrumentem rynku nieregulowanego (ryнку OTC), wyceny oraz ceny takich Transakcji mogą podlegać dużym, często skokowym zmianom, które mają miejsce w bardzo krótkich przedziałach czasu. Poziom zmian może przybierać różną dynamikę oraz tempo. Mając na uwadze, że zawierane Transakcje są instrumentami rynku nieregulowanego (ryнку OTC), należy również brać pod uwagę **ryzyko płynności rynku** dla Transakcji, które może być przyczyną niemożności zawarcia bądź zamknięcia części lub całości Transakcji.

Z zastrzeżeniem powyższych postanowień wcześniejsze rozwiązanie (zamknięcie/wyjście) Transakcji odbywa się w trybie wskazanym w odpowiedniej umowie ramowej zawartej z Klientem. Wcześniejsze wyjście z Transakcji odbywa się według harmonogramu czasowego opisanego w zawartej z Klientem umowie ramowej i może spowodować powstanie po stronie Klienta zobowiązania pieniężnego. W przypadku gdy zawarta z Klientem umowa ramowa nie zawiera postanowień regulujących wcześniejsze rozwiązanie (zamknięcie/wyjście), odbywa się ono na zasadzie ustalonej indywidualnie w stosunku do danej Transakcji.

5. Ryzyko kredytowe - ryzyko związane z uprawnieniem Banku do wezwania Klienta do złożenia zabezpieczenia lub dodatkowego zabezpieczenia wykonania zobowiązań Klienta z Transakcji (np. w związku z wyceną Transakcji lub wystąpieniem innych okoliczności uzgodnionych pomiędzy Bankiem a Klientem), lub związane z wcześniejszym rozliczeniem Transakcji w przypadkach przewidzianych zawartą umową (np. wystąpienie tzw. przypadku naruszenia). W przypadku niekorzystnych zmian rynkowych wpływających na pogorszenie wyceny Transakcji Klient powinien liczyć się z obowiązkiem złożenia zabezpieczenia wykonania zobowiązań z Transakcji lub obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia, zgodnie z odpowiednią umową, zawartą pomiędzy Bankiem a Klientem w zakresie zabezpieczenia wykonania Transakcji. Należy również brać pod uwagę, iż w przypadku rozliczenia Transakcji potencjalna strata może przewyższyć wysokość złożonego zabezpieczenia. Ponadto w zależności od uzgodnień pomiędzy

Bankiem a Klientem Bank może być dodatkowo uprawniony do wezwania Klienta do złożenia zabezpieczenia wykonania zobowiązań z Transakcji, w przypadku gdy w ocenie Banku jest wysoce prawdopodobne wystąpienie w najbliższej przyszłości w stosunku do Klienta lub podmiotu z nim powiązanego przypadku naruszenia. Ryzyko kredytowe jest związane również z możliwością poniesienia strat z powodu niewykonania zobowiązań wobec Banku (Klienta) wynikających z Transakcji w wyniku wystąpienia złej sytuacji finansowej Klienta (Banku) spowodowanej w szczególności takimi zdarzeniami jak ogłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego. Zobowiązania Banku wobec Klienta wynikające z Transakcji mogą podlegać również umorzeniu lub konwersji zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. Zobowiązania wynikające z Transakcji nie są obejmowane ochroną gwarancyjną ze strony Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

6. Ryzyko zobowiązania finansowego - zawarcie transakcji oznacza zaciągnięcie zobowiązania, które może polegać na zapłacie kwoty rozliczenia, kwoty premii bądź zapłacie za dostarczoną walutę lub na dostarczeniu waluty. Zobowiązanie do dostarczenia kwoty rozliczenia, zapłaty kwoty premii bądź zapłaty za dostarczoną walutę lub dostarczenia waluty może ulec również przekształceniu w zobowiązanie finansowe na zasadach określonych w umowie ramowej w przypadku przedterminowego rozliczenia Transakcji. Takie zobowiązanie finansowe jest zobowiązaniem o nieokreślonej z góry wysokości, które może skutkować dla Klienta powstaniem w dacie rozliczenia długu albo wierzytelności. Pozostałe rozszczenia finansowe Banku wobec Klienta mogące powstać w związku z zawarciem transakcji (zaciągnięciem zobowiązania) określa zawarta umowa ramowa, w tym opisane w niej potwierdzenie transakcji. Zobowiązania finansowe, o których mowa, mogą przekraczać koszty, jakie ponosi Klient w związku z zawarciem Transakcji.

7. Ryzyko rozliczeniowe - ryzyko związane z możliwością poniesienia strat finansowych wskutek błędów lub opóźnień systemów rozliczeń.

8. Ryzyko wystąpienia siły wyższej - ryzyko związane w szczególności z takimi zdarzeniami jak (a) zawieszenie lub zerwanie notowań cen instrumentu bazowego na danym rynku lub też zamknięcie stosownego rynku dla danej wyceny, (b) awaria systemów informatycznych oraz telekomunikacyjnych, (c) decyzje i zarządzenia organów administracji państwowej, (d) katastrofa, konflikt zbrojny, akt terrorystyczny, zamieszki, przerwy w pracy lub inne okoliczności, które są poza kontrolą stron Transakcji.

W przypadku gdy Transakcja składa się z kilku różnych Transakcji, poziom ryzyka z takiej Transakcji może być odpowiednio wyższy niż poziom ryzyka związanego z każdą Transakcją osobno, współoddziaływanie takich Transakcji może znacząco zwiększać ryzyko całej Transakcji. W przypadku zawierania takiego typu Transakcji należy każdorazowo dokonać wnikliwej analizy ryzyk związanych z każdą Transakcją osobno, a także analizy ryzyk związanych ze współoddziaływaniem takich Transakcji. Każdorazowo należy starannie przeanalizować wszystkie dodatkowe ryzyka związane z zawieraniem tego typu Transakcji.

Niezależnie od powyższej prezentacji ryzyk dotyczących zawierania Transakcji Klient powinien indywidualnie lub wspólnie z własnymi doradcami finansowymi, inwestycyjnymi, prawnymi oraz księgowymi dokonać oceny ryzyk, skutków finansowych, prawnych, księgowych i podatkowych związanych z zawarciem danej Transakcji. Ponadto Klient powinien każdorazowo rozważyć przydatność oraz celowość danej Transakcji w zakresie działalności gospodarczej prowadzonej przez Klienta.

Bank zastrzega, że może przekazywać do Klienta dodatkowe informacje dotyczące opisu konkretnych Transakcji oraz ryzyk związanych z ich zawieraniem, w szczególności dotyczących innych instrumentów bazowych niż wskazane powyżej, lub Transakcji składających się z kilku różnych Transakcji. Informujemy, że w przypadku jakichkolwiek pytań lub wątpliwości Klienta w zakresie Transakcji oraz informacji o ryzykach pracownicy Banku są gotowi udzielić Klientowi niezbędnych wyjaśnień.

IV. Transakcje Zamiany Stóp Procentowych (IRS), Transakcje Terminowe na Stopę Procentową (FRA) / Nierzeczywiste Jednorazowe Transakcje Zamiany Stóp Procentowych oraz Wielowalutowe Transakcje Zamiany Stóp Procentowych (CIRS), w tym Wielowalutowe Transakcje Zamiany Kwot Bazowych i Stóp Procentowych (dla potrzeb niniejszego działu IV każda zwana również Transakcją a łącznie Transakcjami)

Transakcja Zamiany Stóp Procentowych jest umową, na podstawie której strony wypłacają sobie wzajemnie, w określonych odstępach czasu w trakcie trwania takiej umowy, odsetki od umownej kwoty nominalu, uzgodnionej w umowie, naliczane według odmiennej stopy procentowej, natomiast **Wielowalutowa Transakcja Zamiany Stóp Procentowych, w tym Wielowalutowa Transakcja Zamiany Kwot Bazowych i Stóp Procentowych** tym różnią się od Transakcji Zamiany Stóp Procentowych, że wymiana płatności odsetkowych następuje w różnych walutach (odsetki naliczone od kwot bazowych wyrażonych w różnych walutach dla każdej ze stron) lub poza płatnościami odsetkowymi występuje jeszcze dodatkowa wymiana kwot kapitału w różnych walutach. Transakcja Terminowa na Stopę Procentową jest umową, w ramach której strony ustalają wysokość stopy procentowej, która będzie obowiązywała w przyszłości dla określonej kwoty podanej w walucie, uzgodnionej dla transakcji, dla podanego z góry okresu.

Ryzyka

Zawierając Transakcje, Klient powinien wziąć pod uwagę i zaakceptować następujące ryzyka związane z zawieraniem Transakcji:

1. Ryzyko rynkowe - ryzyko związane z niekorzystnymi dla Klienta zmianami wyceny instrumentów bazowych takich jak stopy oprocentowania oraz w przypadku transakcji wielowalutowych również kursy walut, w tym ryzyko ponadprzeciętnej ich zmienności. Ryzyko zawierania Transakcji, których wycena oparta jest np. na kursach walut, stopach oprocentowania, wiąże się z ryzykiem rynku, na którym kwotowany jest dany instrument bazowy. Ryzyko rynkowe obejmuje również ryzyko zmian politycznych, zmian polityki gospodarczej oraz inne czynniki, które mogą istotnie wpływać na wycenę danego instrumentu bazowego.

Ryzyko rynkowe ma bezpośredni wpływ na Transakcję, bowiem wpływa na wysokość kwoty rozliczenia w dniu rozliczenia Transakcji, a także gdy Transakcja podlega zabezpieczeniu, na wartość zabezpieczenia wymaganego przez Bank w czasie trwania Transakcji (wymóg ustanowienia zabezpieczenia lub uzupełnienia dotychczasowego zabezpieczenia ze względu na określony wynik wyceny Transakcji). Wycena Transakcji w czasie jej trwania może również, w zależności od uzgodnień Klienta z Bankiem, stanowić podstawę wcześniejszego rozwiązania danej Transakcji.

Głównym czynnikiem ryzyka rynkowego w zakresie Transakcji zamiany stóp procentowych, w tym wielowalutowych transakcji zamiany stóp procentowych, jest ryzyko stóp procentowych, czyli ryzyko niekorzystnych z punktu widzenia zawartej Transakcji zmiany poziomów rynkowych, bieżących oraz terminowych stóp procentowych oraz ich wzajemnych relacji, w tym relacja zachodząca pomiędzy rzeczywistymi cenami kupna a rzeczywistymi cenami sprzedaży dla instrumentów stopy procentowej w walucie Transakcji. W przypadku wielowalutowych transakcji zamiany stóp procentowych dodatkowym czynnikiem ryzyka, które może istotnie wpłynąć na wycenę transakcji, jest ryzyko zmienności kursu walutowego dla waluty ustalonej w danej Transakcji. W takim przypadku należy brać pod uwagę wszystkie ryzyka rynkowe właściwe dla takiego instrumentu bazowego jak kurs waluty.

2. Ryzyko prawne - ryzyko wystąpienia strat finansowych w związku z możliwością wprowadzenia zmian legislacyjnych, w szczególności dotyczących prawa podatkowego, dewizowego, funkcjonowania obrotu instrumentami finansowymi lub innych działań prawnych czy też działań niezgodnych z przepisami prawa, które mogą powodować m.in. nieważność praw z Transakcji, niemożność skutecznego dochodzenia roszczeń z tych Transakcji lub przedterminowe rozwiązanie Transakcji.

3. Działanie mechanizmu dźwigni finansowej - oznacza możliwość uzyskania bardzo dużego zysku lub ryzyko poniesienia bardzo dużej straty w związku z niekorzystną wyceną Transakcji oraz rozliczeniem Transakcji, w stosunku do środków finansowych, które zostały zaangażowane przez Klienta w związku z Transakcją, np. złożone zabezpieczenie (często jest to niewielka kwota w stosunku do nominalnej kwoty transakcji). W takim przypadku zmiana parametrów ryzyka rynkowego, o których mowa powyżej, może skutkować proporcjonalnie większą zmianą wyceny transakcji lub kwoty rozliczenia w odniesieniu do kwoty zaangażowanych środków Klienta.

4. Zmienność cen oraz wycen Transakcji - wysokie lub ponadprzeciętne wahania cen lub wycen Transakcji w danym przedziale czasu. Zawierane z Bankiem Transakcje są instrumentem rynku nieregulowanego (ryнку OTC), wyceny oraz ceny takich Transakcji mogą podlegać dużym, często skokowym zmianom, które mają miejsce w bardzo krótkich przedziałach czasu. Poziom zmian może przybierać różną dynamikę oraz tempo. Mając na uwadze, że zawierane Transakcje są instrumentami rynku nieregulowanego (ryнку OTC), należy również brać pod uwagę **ryzyko płynności rynku** dla Transakcji, które może być przyczyną niemożności zawarcia bądź zamknięcia części lub całości Transakcji.

Z zastrzeżeniem powyższych postanowień wcześniejsze rozwiązanie (zamknięcie/wyjście) Transakcji odbywa się w trybie wskazanym w odpowiedniej umowie ramowej zawartej z Klientem. Wcześniejsze wyjście z Transakcji odbywa się według harmonogramu czasowego opisanego w zawartej z Klientem umowie ramowej i może spowodować powstanie po stronie Klienta zobowiązania pieniężnego. W przypadku gdy zawarta z Klientem umowa ramowa nie zawiera postanowień regulujących wcześniejsze rozwiązanie (zamknięcie/wyjście), odbywa się ono na zasadzie ustalonej indywidualnie w stosunku do danej Transakcji.

5. Ryzyko kredytowe - ryzyko związane z uprawnieniem Banku do wezwania Klienta do złożenia zabezpieczenia lub dodatkowego zabezpieczenia wykonania zobowiązań Klienta z transakcji (np. w związku z wyceną transakcji lub wystąpieniem innych okoliczności uzgodnionych pomiędzy Bankiem a Klientem), lub związane z wcześniejszym rozliczeniem transakcji w przypadkach przewidzianych zawartą umową (np. wystąpienie tzw. przypadku naruszenia). W przypadku niekorzystnych zmian rynkowych wpływających na pogorszenie wyceny transakcji Klient powinien liczyć się z obowiązkiem złożenia zabezpieczenia wykonania zobowiązań z Transakcji lub obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia, zgodnie z odpowiednią umową, zawartą pomiędzy Bankiem a Klientem w zakresie zabezpieczenia wykonania Transakcji. Należy również brać pod uwagę, iż w przypadku rozliczenia Transakcji potencjalna strata może przewyższyć wysokość złożonego zabezpieczenia. Ponadto w zależności od uzgodnień pomiędzy Bankiem a Klientem Bank może być dodatkowo uprawniony do wezwania Klienta do złożenia zabezpieczenia wykonania zobowiązań z Transakcji, w przypadku gdy w ocenie Banku jest wysoce prawdopodobne wystąpienie w najbliższej przyszłości w stosunku do Klienta lub podmiotu z nim powiązanego przypadku naruszenia. Ryzyko kredytowe jest związane również z możliwością poniesienia strat z powodu niewykonania zobowiązań wobec Banku (Klienta) wynikających z Transakcji w wyniku wystąpienia złej sytuacji finansowej Klienta (Banku) spowodowanej w szczególności takim zdarzeniami jak ogłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego. Zobowiązania Banku wobec Klienta wynikające z Transakcji mogą podlegać również umorzeniu lub konwersji zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. Zobowiązania wynikające z Transakcji nie są obejmowane ochroną gwarancyjną ze strony Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

6. Ryzyko zobowiązania finansowego - zawarcie Transakcji oznacza zaciągnięcie zobowiązania, które może polegać na zapłacie kwoty rozliczenia bądź zapłacie za dostarczoną walutę lub na dostarczeniu waluty. Zobowiązanie do dostarczenia kwoty rozliczenia bądź zapłaty za dostarczoną walutę lub dostarczenia waluty może ulec również przekształceniu w zobowiązanie finansowe na zasadach określonych w zawartej umowie ramowej w przypadku przedterminowego rozliczenia Transakcji. Takie zobowiązanie finansowe jest zobowiązaniem o nieokreślone

z góry wysokości, które może skutkować dla Klienta powstaniem w dacie rozliczenia długu albo wierzytelności. Pozostałe roszczenia finansowe Banku wobec Klienta mogące powstać w związku z zawarciem Transakcji (zaciągnięciem zobowiązania) określa zawarta umowa ramowa, w tym opisane w niej potwierdzenie Transakcji. Zobowiązania finansowe, o których mowa, mogą przekraczać koszty, jakie ponosi Klient w związku z zawarciem Transakcji.

7. Ryzyko rozliczeniowe - ryzyko związane z możliwością poniesienia strat finansowych wskutek błędów lub opóźnień systemów rozliczeń.

8. Ryzyko wystąpienia siły wyższej - ryzyko związane w szczególności z takimi zdarzeniami jak (a) zawieszenie lub zerwanie notowań cen instrumentu bazowego na danym rynku lub też zamknięcie stosownego rynku dla danej wyceny, (b) awaria systemów informatycznych oraz telekomunikacyjnych, (c) decyzje i zarządzenia organów administracji państwowej, (d) katastrofa, konflikt zbrojny, akt terrorystyczny, zamieszki, przerwy w pracy lub inne okoliczności, które są poza kontrolą stron transakcji.

W przypadku gdy Transakcja składa się z kilku różnych transakcji, poziom ryzyka z takiej Transakcji może być odpowiednio wyższy niż poziom ryzyka związanego z każdą Transakcją osobno, współoddziaływanie takich Transakcji może znacząco zwiększać ryzyko całej Transakcji. W przypadku zawierania takiego typu Transakcji należy każdorazowo dokonać wnikliwej analizy ryzyk związanych z każdą Transakcją osobno, a także analizy ryzyk związanych ze współoddziaływaniem takich Transakcji. Każdorazowo należy starannie przeanalizować wszystkie dodatkowe ryzyka związane z zawieraniem tego typu Transakcji.

Niezależnie od powyższej prezentacji ryzyk dotyczących zawierania Transakcji Klient powinien indywidualnie lub wspólnie z własnymi doradcami finansowymi, inwestycyjnymi, prawnymi oraz księgowymi dokonać oceny ryzyk, skutków finansowych, prawnych, księgowych i podatkowych związanych z zawarciem danej Transakcji. Ponadto Klient powinien każdorazowo rozważyć przydatność oraz celowość danej Transakcji w zakresie działalności gospodarczej prowadzonej przez Klienta. Bank zastrzega, że może przekazywać do Klienta dodatkowe informacje dotyczące opisu konkretnych Transakcji oraz ryzyk związanych z ich zawieraniem, w szczególności dotyczących instrumentów bazowych innych niż wskazane powyżej, lub Transakcji składających się z kilku różnych Transakcji. Informujemy, że w przypadku jakichkolwiek pytań lub wątpliwości Klienta w zakresie Transakcji oraz informacji o ryzykach pracownicy Banku są gotowi udzielić Klientowi niezbędnych wyjaśnień.

V. Transakcje, w których instrumentem bazowym jest indeks giełdowy, cena towarów lub surowców (Transakcje)

W przypadku Transakcji (w tym transakcji terminowych - forward, transakcji opcji, transakcji zamiany - swap), w których instrumentem bazowym jest indeks giełdowy, cena towarów lub surowców, należy w ramach **Ryzyka rynkowego** związanego z daną Transakcją, rozumianego jako niekorzystne dla Klienta zmiany wycen instrumentów bazowych takich jak indeks giełdowy, cena towarów lub surowców (w tym ryzyko ponadprzeciętnych zmian wycen), uwzględnić ryzyko rynku, na którym kwotowany jest dany instrument bazowy. Ryzyko rynkowe obejmuje również ryzyko zmian politycznych, zmian polityki gospodarczej oraz inne czynniki, które mogą istotnie wpływać na wycenę danego instrumentu bazowego.

W zakresie poszczególnych rodzajów transakcji terminowych i pochodnych, w których instrumentem bazowym jest indeks giełdowy, cena towarów lub surowców, należy uwzględnić wszystkie ryzyka wskazane powyżej dla poszczególnych rodzajów Transakcji z uwzględnieniem specyfiki ryzyka rynkowego związanego z danym instrumentem bazowym. W przypadku Transakcji Terminowych i Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest indeks giełdowy, cena towarów lub surowców, o ile Bank i Klient wyraźnie nie postanowią inaczej, zarówno Bank, jak i Klient w wyniku rozliczenia Transakcji nie nabywają prawa własności instrumentów bazowych, tj. towarów lub surowców lub instrumentów finansowych wchodzących w skład indeksu giełdowego.

W przypadku gdy transakcja jest zawierana w walucie innej niż PLN, dodatkowym czynnikiem ryzyka, które może istotnie wpłynąć na wycenę transakcji jest ryzyko zmienności kursu walutowego dla waluty ustalonej w danej transakcji. W takim przypadku należy brać pod uwagę wszystkie ryzyka rynkowe właściwe dla takiego instrumentu bazowego jak kurs waluty.

Niezależnie od powyższej prezentacji ryzyk dotyczących zawierania Transakcji Klient powinien indywidualnie lub wspólnie z własnymi doradcami finansowymi, inwestycyjnymi, prawnymi oraz księgowymi dokonać oceny ryzyk, skutków finansowych, prawnych, księgowych i podatkowych związanych z zawarciem danej Transakcji. Ponadto Klient powinien każdorazowo rozważyć przydatność oraz celowość danej Transakcji w zakresie działalności gospodarczej prowadzonej przez Klienta.

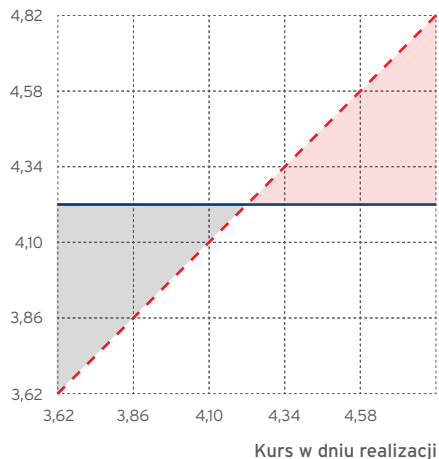
Bank zastrzega, że może przekazywać do Klienta dodatkowe informacje dotyczące opisu konkretnych transakcji oraz ryzyk związanych z ich zawieraniem, w szczególności dotyczących instrumentów bazowych innych niż wskazane powyżej, lub Transakcji składających się z kilku różnych Transakcji. Informujemy, że w przypadku jakichkolwiek pytań lub wątpliwości Klienta w zakresie transakcji oraz informacji o ryzykach pracownicy Banku są gotowi udzielić Klientowi niezbędnych wyjaśnień.

CZĘŚĆ II - Ilustracja zasad funkcjonowania wybranych transakcji terminowych i pochodnych oraz pozytywnych i negatywnych scenariuszy kształtowania się wyniku na tych transakcjach w zależności od zmieniających się warunków rynkowych

- W niniejszej części przedstawione zostały jedynie przykładowe rodzaje transakcji, które nie muszą odpowiadać rodzajom transakcji, jakie faktycznie w przyszłości Bank będzie oferował Klientowi lub z nim zawierał. Przedstawione warunki transakcji mają charakter jedynie przykładowy, a warunki transakcji faktycznie zawieranych pomiędzy Bankiem a Klientem mogą się istotnie różnić od przedstawionych.
- Przekazywane informacje nie zostały przygotowane w oparciu o analizę sytuacji finansowej lub gospodarczej Klientów. Informacje nie są przedstawiane w celu rekomendacji, reklamy bądź promocji wskazanych produktów, które zostały wybrane jedynie przykładowo.
- Bank może przekazywać Klientowi dodatkowe informacje o charakterze transakcji oraz ryzykach także w indywidualnie adresowanych prezentacjach produktowych.
- Niezależnie od poniższych prezentacji Klient powinien indywidualnie lub wspólnie z własnymi doradcami finansowymi, inwestycyjnymi, prawnymi oraz księgowymi dokonać oceny ryzyk, skutków finansowych, prawnych, księgowych i podatkowych związanych z zawarciem danej transakcji. Ponadto Klient powinien każdorazowo rozważyć przydatność oraz celowość danej transakcji w zakresie działalności gospodarczej prowadzonej przez Klienta.
- W przypadku zawierania transakcji terminowych i pochodnych (w tym również niewymienionych poniżej) Bank nalicza marżę handlową wliczoną w cenę transakcji. Marża handlowa jest naliczana także w przypadku transakcji, przy których Klient nie jest zobowiązany do wniesienia opłaty pieniężnej na początku transakcji (np. transakcje FX Forward czy też struktury opcyjne bez obowiązku wnoszenia premii pieniężnej). Szczegółowe informacje o wysokości marż naliczanych z tytułu transakcji można znaleźć w przekazywanym przez Bank Klientom dokumencie „MiFID Informacja dla Klientów Sektora Bankowości Korporacyjnej Banku Handlowego w Warszawie S.A.” (dalej „Informacja MiFID”). Poza naliczoną marżą dla instrumentów finansowych wymienionych w Informacji MiFID w części dotyczącej informacji o kosztach (w szczególności FX Forward, FX Swaps, opcje) wszelkie koszty związane bezpośrednio z usługą inwestycyjną polegającą na zawieraniu przez Klienta z Bankiem transakcji nabywania lub zbywania instrumentów finansowych, z tytułu płatności na rzecz podmiotu trzeciego, a także płatności od podmiotu trzeciego za świadczone na jego rzecz usługi w związku z zawieraniem wyżej wymienionych transakcji wynoszą zero, chyba że Bank poinformuje lub uzgodni z Klientem inaczej.
- W niniejszej części ilustracja zasad funkcjonowania oraz scenariuszy została przedstawiona dla wybranych transakcji w następującej kolejności:
 - Transakcja Terminowa (FX Forward) - str. 15-16,
 - Europejska Opcja Sprzedaży Waluty - str. 17-18,
 - Europejska Opcja Kupna Waluty - str. 19-20,
 - Struktura opcyjna typu korytarz - str. 21-22,
 - Swap odsetkowy (IRS) - str. 23-24.

Transakcja Terminowa (FX Forward) - przykład

Poziom sprzedaży

- Klient posiada zabezpieczenie sprzedaży EUR/PLN na poziomie 4,2215.
- Jeśli w dniu rozliczenia kurs EUR/PLN będzie poniżej poziomu 4,2215, Klient sprzeda EUR/PLN po kursie 4,2215.
- Jeśli w dniu rozliczenia kurs EUR/PLN będzie powyżej poziomu 4,2215, Klient sprzeda EUR/PLN po kursie 4,2215.
- Rozwiązanie z ustalonym minimalnym kursem sprzedaży EUR/PLN.

- Strata
- Zysk
- Brak zabezpieczenia
- FX Forward

Wartość nominalna transakcji w przykładzie wynosi 1 000 000 EUR.

Transakcja Terminowa (FX Forward) - przykład (cd.) - Symulacja wpływu zmian kursu walutowego na wynik transakcji

Scenariusz	Kurs w dniu rozliczenia	Poziomy zabezpieczenia	Kwota PLN otrzymana za sprzedaż EUR bez zabezpieczenia	Kwota PLN otrzymana za sprzedaż EUR z zabezpieczeniem	Wynik na transakcji w PLN
Pozytywny	3,6857	4,2215	3 685 700	4 221 500	535 800
	3,7857	4,2215	3 785 700	4 221 500	435 800
	3,8857	4,2215	3 885 700	4 221 500	335 800
	3,9857	4,2215	3 985 700	4 221 500	235 800
	4,0857	4,2215	4 085 700	4 221 500	135 800
	4,1857	4,2215	4 185 700	4 221 500	35 800
Negatywny	4,2857	4,2215	4 285 700	4 221 500	-64 200
	4,3857	4,2215	4 385 700	4 221 500	-164 200
	4,4857	4,2215	4 485 700	4 221 500	-264 200
	4,5857	4,2215	4 585 700	4 221 500	-364 200
	4,6857	4,2215	4 685 700	4 221 500	-464 200
	4,7857	4,2215	4 785 700	4 221 500	-564 200
	4,8200	4,2215	4 820 000	4 221 500	-598 500

- Dla przedstawionej symulacji za nominalną jedną transakcję (przeplwy) przyjęto: 1 000 000 EUR.
- **Wynik na transakcji** został policzony w następujący sposób:
Nominał x (Poziom zabezpieczenia - Kurs w dniu rozliczenia).
- Przedstawiona symulacja wskazuje wynik na pojedynczej Transakcji Terminowej.

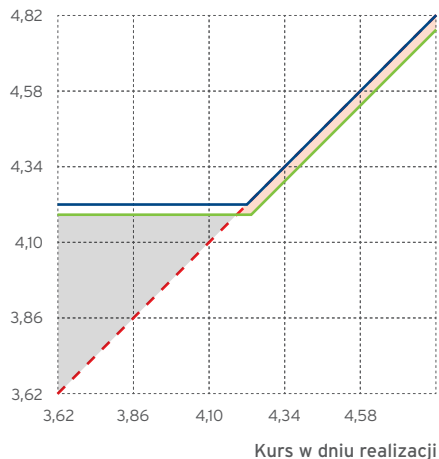
Niniejsza tabela nie zawiera wszystkich możliwych kursów w dniu rozliczenia - kurs może zarówno wykraczać poza minimalny, jak i maksymalny poziom przedstawiony w tabeli, co może spowodować zmianę wyniku na transakcji i w konsekwencji powstanie zobowiązania do zapłaty przez Klienta lub Bank w kwocie wyższej niż wskazana w tabeli powyżej.

W ramach analizy informacji przedstawionych powyżej Klient powinien zawsze uwzględnić możliwość wystąpienia zmiany wartości przepływów walutowych spowodowanych np. niewywiązaniem się kontrahenta Klienta z części lub całości kontraktu lub z innego powodu (zmniejszenie przepływu walutowego). W związku z powyższym Klient powinien pamiętać, że w przypadku zawarcia z Bankiem transakcji, o której mowa w powyższych informacjach, Klient jest zobowiązany do rozliczenia transakcji, zgodnie z jej warunkami, bez względu na fakt zmniejszenia przepływu walutowego, z którego ekspozycja jest zabezpieczona transakcją.

Dla uniknięcia wątpliwości wskazany przykład odnosi się również do Innych Kontraktów Pochodnych Będących Sposobem płatności, które są jednym z rodzajów transakcji FX Forward.

Europejska Opcja Sprzedaży Waluty - przykład

Poziom sprzedaży

- Zabezpieczenie prawa do sprzedaży EUR/PLN po kursie 4,2215 na ustalone przepływy, wymaga zapłacenia premii w wysokości 1,030% wartości nominału w EUR (tj. 43 312 PLN).
- Jeśli w dniu realizacji kurs EUR/PLN będzie poniżej poziomu 4,2215, Klient sprzeda EUR/PLN po kursie 4,2215.
- Jeśli w dniu realizacji kurs EUR/PLN będzie powyżej poziomu 4,2215, Klient nie zrealizuje opcji i sprzeda walutę po bieżącym kursie rynkowym (ale nie ma takiego obowiązku, ponieważ opcja się nie realizuje).
- Uwzględniając premię opcji, minimalny efektywny kurs sprzedaży EUR/PLN wyniesie 4,1780.

- Koszt premii
- Zysk
- Brak zabezpieczenia
- Opcja po uwzględnieniu kosztu premii
- Europejska Opcja Sprzedaży Waluty

Wartość nominalna transakcji w przykładzie wynosi 1 000 000 EUR.

Europejska Opcja Sprzedaży Waluty - przykład (cd.) - symulacja wpływu zmian kursu walutowego na wynik transakcji

Scenariusz	Fixing NBP w dniu realizacji	Poziomy zabezpieczenia	Kwota PLN otrzymana za sprzedaż EUR bez zabezpieczenia	Kwota PLN otrzymana za sprzedaż EUR z zabezpieczeniem	Wynik transakcji w PLN (NIE uwzględnia kosztu premii)
Pozytywny	3,6200	4,2215	3 620 000	4 221 500	601 500
	3,7200	4,2215	3 720 000	4 221 500	501 500
	3,8200	4,2215	3 820 000	4 221 500	401 500
	3,9200	4,2215	3 920 000	4 221 500	301 500
	4,0200	4,2215	4 020 000	4 221 500	201 500
	4,1200	4,2215	4 120 000	4 221 500	101 500
	4,2200	4,2215	4 220 000	4 221 500	1 500
Neutralny	4,3200	4,3200	4 320 000	4 320 000	0
	4,4200	4,4200	4 420 000	4 420 000	0
	4,5200	4,5200	4 520 000	4 520 000	0
	4,6200	4,6200	4 620 000	4 620 000	0
	4,7200	4,7200	4 720 000	4 720 000	0
	4,8200	4,8200	4 820 000	4 820 000	0

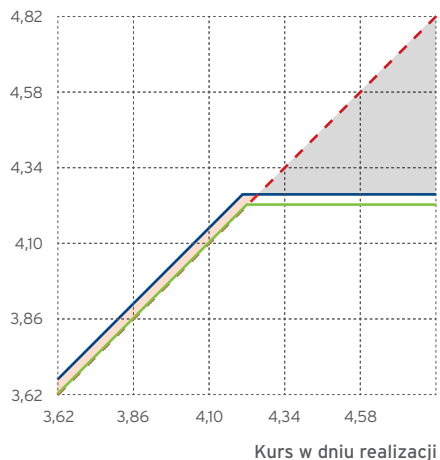
- Dla przedstawionej symulacji za nominalną jedną transakcję (przeplwy) przyjęto: 1 000 000 EUR.
- **Wynik na transakcji** został policzony w następujący sposób:
Nominał x (Poziomy zabezpieczenia – Fixing NBP w dniu realizacji), jeśli Fixing NBP jest poniżej Poziomy zabezpieczenia.
W przeciwnym wypadku **wynik na transakcji** wynosi 0.
- Przedstawiona symulacja wskazuje wynik na pojedynczej transakcji (przeplwy).
- Należy również pamiętać o obowiązku zapłaty premii, która nie jest uwzględniona w powyższym wyliczeniu wyniku.

Niniejsza tabela nie zawiera wszystkich możliwych kursów w dniu rozliczenia – kurs może zarówno wykraczać poza minimalny, jak i maksymalny poziom przedstawiony w tabeli, co może spowodować zmianę wyniku na transakcji i w konsekwencji powstanie zobowiązania do zapłaty przez Klienta lub Banku w kwocie wyższej niż wskazana w tabeli powyżej.

W ramach analizy informacji przedstawionych powyżej Klient powinien zawsze uwzględniać możliwość wystąpienia zmiany wartości przepływów walutowych spowodowanych np. nie wywiązaniem się kontrahenta Klienta z części lub całości kontraktu lub z innego powodu (zmniejszenie przepływu walutowego). W związku z powyższym Klient powinien pamiętać, że w przypadku gdy dojdzie do wykonania zawartej z Bankiem transakcji, o której mowa w powyższych informacjach, Klient jest zobowiązany do rozliczenia transakcji, zgodnie z jej warunkami, bez względu na fakt zmniejszenia przepływu walutowego, z którego ekspozycja jest zabezpieczona transakcją.

Europejska Opcja Kupna Waluty - przykład

Poziom kupna

- Zabezpieczenie prawa do zakupu EUR/PLN po kursie 4,2230 na ustalone przepływy, wymaga zapłacenia premii w wysokości 1,090% wartości nominalu w EUR (tj. 45 835 PLN).
- Jeśli w dniu realizacji kurs EUR/PLN będzie powyżej poziomu 4,2230, Klient kupuje EUR/PLN po kursie 4,2230.
- Jeśli w dniu realizacji kurs EUR/PLN będzie poniżej poziomu 4,2230, Klient nie zrealizuje opcji i zakupi walutę po bieżącym kursie rynkowym (ale nie ma takiego obowiązku ponieważ opcja się nie realizuje).
- Uwzględniając premię opcji, maksymalny efektywny kurs zakupu EUR/PLN wyniesie 4,2690.

- Koszt premii
- Zysk
- Brak zabezpieczenia
- Europejska Opcja Sprzedaży Waluty
- Opcja po uwzględnieniu kosztu premii

Wartość nominalna transakcji w przykładzie wynosi 1 000 000 EUR.

Europejska Opcja Kupna Waluty - przykład (cd.) - symulacja wpływu zmian kursu walutowego na wynik transakcji

Scenariusz	Fixing NBP w dniu realizacji	Poziomy zabezpieczenia	Kwota PLN otrzymana za sprzedaż EUR bez zabezpieczenia	Kwota PLN otrzymana za sprzedaż EUR z zabezpieczeniem	Wynik transakcji w PLN (NIE uwzględnia kosztu premii)
Neutralny	3,6200	3,6200	3 620 000	3 620 000	0
	3,7200	3,7200	3 720 000	3 720 000	0
	3,8200	3,8200	3 820 000	3 820 000	0
	3,9200	3,9200	3 920 000	3 920 000	0
	4,0200	4,0200	4 020 000	4 020 000	0
	4,1200	4,1200	4 120 000	4 120 000	0
	4,2200	4,2200	4 220 000	4 220 000	0
Pozytywny	4,3200	4,2230	4 320 000	4 223 000	97 000
	4,4200	4,2230	4 420 000	4 223 000	197 000
	4,5200	4,2230	4 520 000	4 223 000	297 000
	4,6200	4,2230	4 620 000	4 223 000	397 000
	4,7200	4,2230	4 720 000	4 223 000	497 000
	4,8200	4,2230	4 820 000	4 223 000	597 000

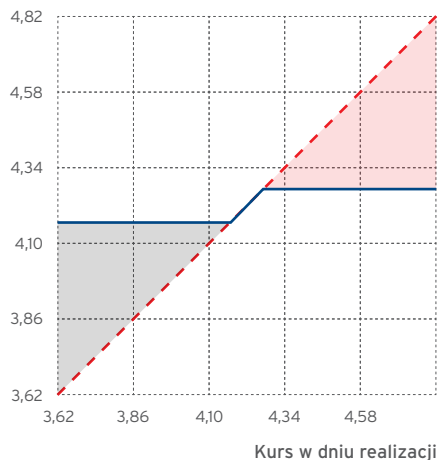
- Dla przedstawionej symulacji za nominalną jedną transakcję (przepływu) przyjęto: 1 000 000 EUR.
- **Wynik na transakcji** został policzony w następujący sposób:
Nominał x (Fixing NBP w dniu realizacji - Poziom zabezpieczenia), jeśli Fixing NBP jest powyżej Poziomu zabezpieczenia.
W przeciwnym wypadku **wynik na transakcji** wynosi 0.
- Przedstawiona symulacja wskazuje wynik na pojedynczej transakcji (przepływie).
- Należy również pamiętać o obowiązku zapłaty premii, która nie jest uwzględniona w powyższym wyliczeniu wyniku.

Niniejsza tabela nie zawiera wszystkich możliwych kursów w dniu rozliczenia - kurs może zarówno wykraczać poza minimalny, jak i maksymalny poziom przedstawiony w tabeli, co może spowodować zmianę wyniku na transakcji i w konsekwencji powstanie zobowiązania do zapłaty przez Klienta lub Banku w kwocie wyższej niż wskazana w tabeli powyżej.

W ramach analizy informacji przedstawionych powyżej Klient powinien zawsze uwzględniać możliwość wystąpienia zmiany wartości przepływów walutowych spowodowanych np. nie wywiązaniem się kontrahenta Klienta z części lub całości kontraktu lub z innego powodu (zmniejszenie przepływu walutowego). W związku z powyższym Klient powinien pamiętać, że w przypadku gdy dojdzie do wykonania zawartej z Bankiem transakcji, o której mowa w powyższych informacjach, Klient jest zobowiązany do rozliczenia transakcji, zgodnie z jej warunkami, bez względu na fakt zmniejszenia przepływu walutowego, z którego ekspozycja jest zabezpieczona transakcją.

Przykładowa struktura opcyjna - struktura typu korytarz

Poziom sprzedaży

- Klient zabezpiecza sprzedaż 1 000 000 EUR na poziomie 4,1850 i korzysta ze wzrostu do poziomu 4,2600.
- Jeśli w dniu realizacji kurs EUR/PLN będzie poniżej poziomu 4,1850, Klient sprzeda 1 000 000 EUR po kursie 4,1850.
- Jeśli w dniu realizacji kurs EUR/PLN znajdzie się pomiędzy poziomem 4,1850 a 4,2600, Klient sprzeda EUR/PLN w dniu rozliczenia po bieżącym kursie rynkowym (ale nie ma takiego obowiązku, ponieważ żadna opcja się nie realizuje).
- Jeśli w dniu realizacji kurs EUR/PLN będzie powyżej poziomu 4,2600, Klient sprzeda 1 000 000 EUR po kursie 4,2600.

- Strata
- Zysk
- Brak zabezpieczenia
- Korytarz

- Struktura składa się z serii kupionych przez Klienta Europejskich Opcji Sprzedaży Waluty oraz sprzedanych przez Klienta Europejskich Opcji Kupna Waluty.
- Kurs wykonania opcji kupna waluty jest wyższy od kursu wykonania opcji sprzedaży waluty.
- W niniejszym przykładzie nominal opcji kupionych przez Klienta jest równy nominalowi opcji sprzedanych. Struktury opcyjne mogą zawierać jednak również mechanizm dźwigni finansowej specyficzny dla struktur opcyjnych. Mechanizm dźwigni finansowej, specyficzny dla struktur opcyjnych, polega na tym, że Klient sprzedaje opcje z wyższym nominalnym niż te, które kupuje. Dzięki temu otrzyma korzystniejszy kurs wymiany, ale narażony jest na ryzyko związane z możliwością zakupu/sprzedaży niezabezpieczonej części pozycji walutowej po kursie wyższym/niższym niż poziom zabezpieczenia w ramach struktury opcyjnej.
- Opcje kupione i sprzedane przez Klienta zestawiane są w taki sposób, że premie za opcje kupione przez Klienta są finansowane premiami za opcje sprzedane przez Klienta. Niezależnie od tego, że Klient nie jest zobowiązany do zapłaty premii pieniężnej, Bank nalicza marżę handlową w związku z zawarciem transakcji uwzględnioną w parametrach/warunkach transakcji opcji wchodzących w skład struktury.

Struktura typu korytarz (cd.) - symulacja wpływu zmian kursu walutowego na wynik transakcji

Scenariusz	Fixing NBP w dniu realizacji	Poziomy zabezpieczenia	Kwota PLN otrzymana za sprzedaż EUR bez zabezpieczenia	Kwota PLN otrzymana za sprzedaż EUR z zabezpieczeniem	Wynik na transakcji w PLN
Pozytywny	3,6200	4,1850	3 620 000	4 185 000	565 000
	3,7200	4,1850	3 720 000	4 185 000	465 000
	3,8200	4,1850	3 820 000	4 185 000	365 000
	3,9200	4,1850	3 920 000	4 185 000	265 000
	4,0200	4,1850	4 020 000	4 185 000	165 000
	4,1200	4,1850	4 120 000	4 185 000	65 000
Neutralny	4,2200	4,2200	4 220 000	4 220 000	0
Negatywny	4,3200	4,2600	4 320 000	4 260 000	-60 000
	4,4200	4,2600	4 420 000	4 260 000	-160 000
	4,5200	4,2600	4 520 000	4 260 000	-260 000
	4,6200	4,2600	4 620 000	4 260 000	-360 000
	4,7200	4,2600	4 720 000	4 260 000	-460 000
	4,8200	4,2600	4 820 000	4 260 000	-560 000

- Dla przedstawionej symulacji za nominal jednej transakcji (przepływu) przyjęto: 1 000 000 EUR.
- **Wynik na transakcji** został policzony w następujący sposób:
Nominał x (Poziomy zabezpieczenia - Fixing NBP w dniu realizacji).
- Przedstawiona symulacja wskazuje wynik na pojedynczej transakcji (przepływie). Jeśli struktura składa się z większej liczby przepływów, łączny wynik będzie sumą wyników na poszczególnych transakcjach.

Niniejsza tabela nie zawiera wszystkich możliwych kursów w dniu rozliczenia - kurs może zarówno wykroczyć poza minimalny, jak i maksymalny poziom przedstawiony w tabeli, co może spowodować zmianę wyniku na transakcji i w konsekwencji powstanie zobowiązania do zapłaty przez Klienta lub Bank w kwocie wyższej niż wskazana w tabeli powyżej.

W ramach analizy informacji przedstawionych powyżej Klient powinien zawsze uwzględniać możliwość wystąpienia zmiany wartości przepływów walutowych spowodowanych np. nie wywiązaniem się kontrahenta Klienta z części lub całości kontraktu lub z innego powodu (zmniejszenie przepływu walutowego). W związku z powyższym Klient powinien pamiętać, że w przypadku gdy dojdzie do wykonania zawartej z Bankiem transakcji, o której mowa w powyższych informacjach, Klient jest zobowiązany do rozliczenia transakcji, zgodnie z jej warunkami, bez względu na fakt zmniejszenia przepływu walutowego, z którego ekspozycja jest zabezpieczona transakcją.

Swap odsetkowy (IRS - interest rate swap) - przykład

Interest Rate Swap (IRS)

Swap procentowy - w przykładzie zamienia syntetycznie dług oparty na zmiennej stopie na dług oparty na stałej stopie.

Klient otrzymuje
3M Wibur p.a.; Act/365

Klient płaci
2,76% p.a.; Act/365

Nominał:	PLN 10 000 000,00
Data Rozpoczęcia Transakcji:	21 grudnia 2017 r.
Data Zakończenia Transakcji:	21 grudnia 2027 r.
Baza Odsetkowa w PLN:	Act/365
Okres odsetkowy:	Miesięcznie

Schemat przepływów transakcji swap procentowy (IRS) w przykładzie

(*) W przypadku gdy dla danego Okresu Odsetkowego wartość 3M WIBOR jest ujemna, Klient będzie zobowiązany do zapłaty poza stopą stałą (2,76% p.a.) dodatkowo wartości bezwzględnej stopy 3m WIBOR w danym Okresie Odsetkowym. Co oznacza, że w przypadku gdy 3M WIBOR będzie poniżej zera, maksymalny efektywny koszt finansowania jest nieznanym.

Swap odsetkowy (IRS - interest rate swap) - przykład (cd.)

Transakcję swap stopy procentowej rozlicza się kwotą płatności netto. Poniższy przykład dotyczy rozliczenia w pojedynczym Okresie Odsetkowym.

Scenariusz	3M WIBOR na początku okresu odsetkowego	Poziomy zabezpieczenia	Nominał transakcji (PLN)	Wynik na transakcji w PLN
Negatywny	-1,14%	2,76%	10 000 000	-34 192
	-0,49%	2,76%	10 000 000	-28 493
	0,16%	2,76%	10 000 000	-22 795
	0,81%	2,76%	10 000 000	-17 096
	1,46%	2,76%	10 000 000	-11 397
2,11%	2,76%	10 000 000	-5 699	
Neutralny	2,76%	2,76%	10 000 000	0
Pozytywny	3,11%	2,76%	10 000 000	3 068
	3,46%	2,76%	10 000 000	6 137
	3,81%	2,76%	10 000 000	9 205
	4,16%	2,76%	10 000 000	12 274
	4,51%	2,76%	10 000 000	15 342
	4,86%	2,76%	10 000 000	18 411

- Powyższe scenariusze dotyczą okresu odsetkowego 21.12.2017 - 22.01.2018 r. (32 dni). Dla uproszczenia przyjęto bazę odsetkową 365 dla obu przepływów.
- Niniejsza tabela nie zawiera wszystkich możliwych stawek w dniu realizacji - 3M WIBOR może wykraczać zarówno poza minimalny, jak i maksymalny poziom przedstawiony w tabeli, co może spowodować zmianę wyniku na transakcji zabezpieczającej. Podane poziomy 3M WIBOR mają charakter przykładowy i nie należy odnosić ich do faktycznych poziomów 3M WIBOR, jakie wystąpiły w podanym Okresie Odsetkowym.
- Wynik na transakcji w pojedynczym Okresie Odsetkowym został policzony w następujący sposób:
 - Nominał x (3M WIBOR na 2 dni robocze przed początkiem Okresu Odsetkowego - Poziom zabezpieczenia) * 32/365
 - W miejsce wzajemnego przekazania kwot odsetek naliczonych odpowiednio dla stron według Stóp Referencyjnych Banku i Klienta strony rozliczają transakcję jedynie Kwotą Różnicy Odsetek w ten sposób, że strona, której kwota odsetek naliczona od Nominału transakcji według jej Stopy Referencyjnej jest wyższa, zobowiązuje się zapłacić drugiej stronie Kwotę Różnicy Odsetek.
 - W przypadku gdy 3M WIBOR będzie poniżej 0, wynik na transakcji został policzony w następujący sposób (dla przykładowego okresu odsetkowego): Nominał x (Poziom zabezpieczenia + wartość bezwzględna 3M WIBOR z początku Okresu Odsetkowego) * 32/365, gdzie jako Nominał przyjęto PLN 10 000 000,00.
- W przypadku niekorzystnego obniżania się zmiennej Stopy Referencyjnej WIBOR Klient musi liczyć się z negatywnym dla niego wynikiem na transakcji i możliwością poniesienia straty.